

The Center for Research Libraries scans to provide digital delivery of its holdings. In some cases problems with the quality of the original document or microfilm reproduction may result in a lower quality scan, but it will be legible. In some cases pages may be damaged or missing. Files include OCR (machine searchable text) when the quality of the scan and the language or format of the text allows.

If preferred, you may request a loan by contacting Center for Research Libraries through your Interlibrary Loan Office.

Rights and usage

Materials digitized by the Center for Research Libraries are intended for the personal educational and research use of students, scholars, and other researchers of the CRL member community. Copyrighted images and texts are not to be reproduced, displayed, distributed, broadcast, or downloaded for other purposes without the expressed, written permission of the Center for Research Libraries.

© Center for Research Libraries

Scan Date: October 19, 2007

Identifier: s-k-000002-n22

صاحب امتیاز و مدیر مسئول
ضیا کولہ آلپ

پیل - ۱ صائی - ۲۲
نسخہ نمبر ۱۰ فروشد

کرمک مجموعہ

ادارہ خانہ سی
دہلی
کرمہ ہاڑہ سندھ
ولایت مطبعتی
گھرانہ: دہلی
کوچہ نمبر

آبونہ شراطل

سنہ لکھی: ۰۰۰
آئی آئی: ۲۰۰
فروشد

ہفتہ روزہ بریچقار علمی، ادبی، سیاسی، اقتصادی مجموعہ

۲۳ ربیع الاول سنہ ۳۴۱ بازار اترسی ۱۳ تشرین ثانی سنہ ۳۳۸

مصاحبہ:

انکیزلہ سیاستی

و مرشد صفتیہ نورکھ نوروشہ دکھری
صراہہ، توکار ایچین الدانی ادارہ ہیستہ می ،
نہاوقراسی اولدینقی ، دہموقراسیہک سلاہیتہ
اتلاف ادمہ، حکمتی ایلری سورہ رلی ،
[نہ وقراسی] لہ حکوتی، دہمور موی

انکیزلہ، منطقی و اخلاقی کی سیاستی دہ
تفاضلہ دولودر انکیز سیاستی آکلامق
ایچین ، اوٹوز سندھ برہی زم حتمزده
تطبیق ابتدکی سیاستی دقیق ائک کافدر
انکیزلہ ، مہ نہ زمانہ دوست ، ناصح

هائیکو اصولی بز، توصیه ایقه‌لیدی ؟
ته‌ئوقراسی وارنجاع

دیمک که انگلیز ناصح‌لریک ، تماس
ایندکری قافل تورک‌لره . قرون وسطانی
اصولری توصیه ایملری . صمیمی دکلمی .
انگلیز دوشونه‌رک ، بحاکم ایدره‌ک
بزی ، حق‌زده مضراولان بظایه سوق
ایدیورلردی بچوق قافل ماتداشلمزده
بحرکتی انگلیزک خیر خواهانه‌مطف
ایدره‌ک ته‌ئوقراسی به داما قوتلی براطمنانه
سارینبورلردی .

حرب عمومی ظهر الدنجه . اسی
صاقلایار برانگلیز طرفدر فرانسه‌رکتاب
نشر ایله‌یدی خایه ، کتاپک اسی (سلطان
واسلام) دی ، بوکتاپک . انگلیز خارجه
نظارتک الهامیله یازیلدینی سوکرادز میدانه
چیقدی . چونکه ، چاراق روسیه - یله‌یایلان
اشتلاف شرط‌لرینی ، وائتلاف‌لر هیچ بحث
ایتمیره‌ک . شخصی مطامعلر قییلندر اورنه‌یه
قوبویور ومدامه ایدیوردی ، بوکتاپک
محتوی اولدیمی مکرر شوسورتله خلاسه
ایدیله‌یلیر :

• انجمن‌سیاتی . اولج . روسلرک اتساعنه
قارشى حد اولتی اوزره . قوتل برتورکیامک
وجودینه طرفداردی . شیمدی . انگلیز

خاق حکومتی [انگلیزک پروپاندا آلتیری
اولان (فیچ موزیس) امله (فرو) ک
هامایه نه نو تلقینده بولوبتی بیلمه‌ن .
یوق پییدر ۳۱ مدت حزب خلاسه -
نکسپان حاکم‌لری هپ سورت قدر کورومش
بو انگلیز ناصح‌لریک وجوده کتیره‌کلری
ارتجاعی حرکتلردر . انگلیز ، تورک‌لده
مشروطیتک دوغدینی کوند بیری . دافا
ارتجاعی اختلاللر دوغورمه چالیشدیلر

انکته ، مشروطیت وحق حاکمیتی
اصولری ابلک دفعه تأسیس واحیا ایدن
حریترور برلنده . مشروطیتک وحریتک
بو قاداز بربوک قالدی غم ایش اولان
بوملت . نایل اولویورده بزم مملکت‌مزد
برصنجه‌کی . وشونبوروزی مشروطیت‌لر ،
حریت‌لر . خاق . نکوتند اوزاقلاشدرمه
چالیشیور ؟ چونکه ، آلمان ایصریتک
ایکی دفعه استانبوله کلرک عبدالحمید ،
مسافر اولمسی ونامده صلاح لدن ایوبی
تره - سنده ایراد ایدیکي نطقده انگلیز
اوج یوز میابوز اسلامک مظالمه
ته‌دید ایتمسی اوزرینه ، انگلیز ، مستهل .
حر ، منکامل بر تورکیامک وجودی
کندیلری ایچین ته‌کلکی کورمکه باشلایلر .
اوحالده . تورکیای باشاعاق بیچن نه‌یایلیدی ؟
رقیدن اوزاقلاشدرمق . بونک ایچینده ،

ايشته ، ذكر اولونان پروخاندا كيتابناك
خلاصهسى ا بى التمام ايچين ، سبب
كوتردن نه ثوقراسى اصولى زه دائما
توصيه ايندز كنديلرى دكيدى ؟ دعاهه ،
ايلريده ، بى سياة عدمه محكم ايدم بيلناك
ايچين دركه ، دائما مشروطى حر كتر منك
علمينده بولونبور بى هر زمانى نه ثوقراسى به
دوخو و سوق ايدبور لمش ا انكازك او توز
سندن بى زم حقمزده كى سياستى ، ايشته
بودر جهده خاناه ، بودر جهده همسانه در ا
فقط انكازر ، هر اي حر كتر ندمده
آدانبور لرى ، نه نصيحتن بيه نور طرى
آرانه بيايدى ، نهده ، نور بانك دائما
نه ثوقرات رحكومت حانده قاله جنى ،
دهموقراسى بى قبول وتطبيق ايدمه بيجكى
حقندكى ادعائى اشباه اقتدارى واردى ،
چونكه ، اساس ، تور ايدده دهموقراسى
اصولى ملتك وجرايدن قايده لشمه شدى ،
نه ثوقراسى اصولى ايسه كوندن كونه زانلى
اولوبوردى ، وقتله ، بوتون اوردو
ملتر ندمه ، حتى ، انكترده نه ثوقراسى
اصولى حاكم دكيدى ؟ بودر ده نه ثوقراسى به
نهایت ورن اجتماعى تكامل ، تور ايدده
حكمتى احرا اتمز ، نه ثوقراتيك رحكومت
پينه دهموقراسيك ، رحكومتك اساسلى

روسارله بوتون منازع فيه مسئلهلر حقمده
ائتلاف و حوره كتر مش اولدق برون ،
بوعنه نوى سيانى تعقيب سبب يوقدر
بوتون انكازرك شرق حقمده بنگاه
دوشوندىكى شو ، بگوزل مملكتك حسن
اداره سنك تامين در بومك ندرده فضله
اوله رقى برچوقى ديدن اش سر مزده وار ،
بوقلمه نك عمران كسب اقمسى ايچين ،
بور ايدده ، مشروطيتك ، حر ستك ،
خلق حاكميتك تاسيس اقمسى لازمدر ،
حال بوكه ، تور كرك دينرى و دين و سلسلرى
بواصوللرك تاسيسنه مانعدر ، تور كياده ،
دكل ، مشروطى رحكومت ، حتى هر اعاده
قانونى بر اداره بيله ، تاسيس ايدمى
چونكه ، شيخ الاملك بقتواسى ، يا حوره
خليفه نك بر ايدمى بوتون قانونلرى ،
حتى قانون اساسى بى قورومشى ، جانسز
پاراملر بى به دوشورور تور كيا ، هج
ر زمان نه ثوقراسيدن قوروتولماز ، هج
ر زمان دهموقراسى به ايشته ماز بوسيدن
ذول ايدركه ، بگوزل مملكت ندرده حر ستك ،
قانونى و مشروطى بر اداره نك ، تاسيس ايچين ،
ولايات شرقيه بيه استانبولى روسلره ور ملى يز ،
نه ثوقراسيدن باشقه رحكومت بيه ، ايان
توركلر ، آرتق حاكيتدن بوس بوتون اسقاط
ايدم بيلدر .

بکی ماده لریک تور کیده دنیانک العصری
 والده و قرآنیکی برهوات سیسته و حوده
 کتیر دیکنی و خلافتده سوک درجهده عصری
 وده موقراتیک بر شکل بره دیکنی کورمه لریله بوس
 یونو، شایر دیلر چونکه، تورک، خلافت،
 مصری دولته نارض ایدمه بجهک بر شکل
 ورنجه، علم، زده حاضر لادلری بو قون
 دیلرینک صویه دوشدیکنی آملادیلر، آرتق،
 اورو پالیتری بو یوزدق علم مزه سوق
 ایدمه بجهک، بیلیورلر چونکه، اورو پالیتر،
 تور نیاده بالکتر راستخلاس حرکتی دکل، عینی
 زمانده، برده انقلاب و تجمدد حرکتی
 قایماقده اولدقنی آرتق ایجه آکلامشدر.

ضیا کوله آلب

تورک دولتنک تکاملی

۱۸

زمره اسم لر نده کی جوهر لر له مقایسه سی

- ج = ق : جن = قومول، جروف = قریق
- ق = ا : قومول = ایمل، قازاق = آزاق
- ک = ی : کبالک = ببالک، کوشان = بوشی

تورولمشدی . بو حقیقی از میر اشغالندی
 سوکرکی اسواله تمامه اثبات اشدی .
 فی الحقیقه، انگلزلر ، قورده قری دیسارده
 موق اوتاق ایچین ، خلافت و مشیخت
 مقملرینی اله کچیر مشاردی . اول ، خلیفه نیک
 بر صریله . مجلس مبعوثانی ، طوپلانده حقی
 زمانی بیلدر مکمزین دایقندی . از میری
 قورنارقه چاپشان قوای ملیه علمیه ،
 شیخ اسلامدن فتوالر آلدی . مجاهد لریک
 اوزرته سوق ایتمک اوزره خلیفه اورده لری
 تشکیل اشدی . فقط ، بو تورلو بو تخریر لری
 قونلر ضرورته اثبات اشدی که تور کیده .
 خلق حاکمیتده و بمونان مجامعه نیک کلمه بجهک
 هیچ رفوت ، هیچ بر مقام ، هیچ بر شخصیت
 یوقدر . آنادولوده ، خاق واردو ،
 بو یوزک ملت مجامعه اطرافده طوپلانده
 واستانبولده کی خلیفه اله شیخ اسلامک
 اراده لریله فتوالرته هیچ قولاق آصانه ق
 حاکمیت ملیه اسلامی دایره نده چالیشدی
 وطنله، نمایندگی ، استقلاتی ، حرکتی
 تأمینه موق اولدیله . انگلزلر بو احوالی
 کوردکجه، بر تورلو کوزلرینه اپنامه میورلردی
 بوحر کتیری موق بر جهدن ، بر بلوفدن
 عبارت ظن ایدیورلردی . فقط، بو کونلرده
 تشکیلات اساسیه قانونه علاوه ایدیلن

ا - ی : ایوا - یوا ، ایکدر -
 یکدر ، بکاک آباق ، ارکر - رکر
 ایال - بنال [(ا) آذربدرده ، (ی)
 دیکر لهجه لرده]

چ - ز : قاجانی - فلزانی ، قالاج ، تالاز
 چ - ش : آوچار - آوغار
 ف - ب : فارسانی ، بارساق ،
 وارسانی

ق - ت : قالاج - تالاز
 د - ت - ز : اود - اوز ،
 اوتقاق - اوزاق
 غ - ف : اغ نه - اختاپوت
 ذ ، ز = س : تودور = طو - ون ،
 تسیب ، تسین ، باسات = بوز نوب ،
 لازاق = هساک

ا = او : بازوق = بوز اوق ،
 باز افشار = بوز افشار
 ق = ک . قار = کرای ، کوره ، قاراطا ،
 قوریقان - کورغان ، لازاق - کشاکش ، قوراند -
 کوشان
 ذ ، ز - ی : اوزاق - اویوق ،
 تودوق - تویوق
 ذ - د - تودون - تودون
 غ - ی - یها = یاک ، قونقرا - قونقراجه

ب = و : بوازار = وولغارده ،
 بولاق - وولاج ، بارساق - وارساق ،
 اییر - آوار ، سپیر - سوار ،
 غ - ی : اوغساق - اورات ،
 فوغای - نویان ، قاقار - قایان ، بازقافان
 (بازقایی ، بوزقایی)

ل - ر : تالاز - طراز ، تولو - طوغورول
 غ - م ، خ : قاقان - خان ، قایی -
 های ، قالاج - قلاج ، خاجان ،
 قاراق - خرخ ، اورقون - اورخوت ،
 قون - هون ، هیونخ نو ، قوشار - قوقر ،
 آقر - آخور ، قاتوز - قانوز [(غ)]
 حرفی چکیاججه ، (خ) آذری لهجه منه ،
 (ق) - اچونجه به مخصوصه در [

ک - خ : کیتان - ختای ، زکن -
 نارخان - نارخات ،
 ک - غ : اوراک - تورغود ،
 تونقز - تنکز ، چیکان - چغای ،
 خ - غ : نارغان - نارخات ،
 غ - و : آغیل - آوول ،
 آغچار - آوغار ، تاوچاق - تاغماج
 ق - غ : آغا - آقا ، بیرغز -
 خرچیز (خرمز) ، (قوریقان ، غوری خان) ،
 ب - ا : بتراق - اوغساق ،
 بولاق - اولاج

قزىل : قزىل قوم ، قزىل اوتاغ ،
 قزىل لىلا ، قزىل آرملاق ، قزىل ايرماق ،
 قزىل كوك (قيرغىزلك ددەسى)
 كوك : كوك تورك ، كوك مەنول ،
 كوكىن ، كوك تارى ، كوك خان
 سارى : سارى كېچىلى
 آلتون : آلتون خان ، آلتون اوردو ،
 آلتون قان
 آلا : آلا بونداغ ، آلا يىك
 آل : آلتاين (طوموز) آلتون ،
 آلتاي .
 آلفا : آلفا اولى ، آلفا بولوك .
 يشىل : يشىل اوگوز ، يشىل ايرماق
 اور : اورقون ، اورقندر ، اورنكىن ،
 اورمان ، اورخان .
 باش : باش قورد ، باش آفا (باشا) ،
 باش افندى ، باش اسكى .
 كول : كول تىكىن ، كول اركىن .
 ابل : ابل دىز ، ابلخان ، ابلكىلى ،
 ابل خارى .
 كون : كون اورتاج .
 آى : آى چىچىك .
 كور : كور بونا ، كورخان .
 ايچ : ايچ اوغوز ، ايچ بوزلوق ،
 ايچ ابل .

آماكات - آماث ، سلفر - سالور ،
 اوينور - اوگور
 ق - ق : قوشان - بوشى
 زىرە اسلىرىدە داخللەر مەقايىسى
 اوق : اوغوز (اوق - اوز ، بوزاق ،
 اوج اوق)
 اوک : اوگوز (اوک - اوز)
 آقا : آقا اوزا (بابا عشيرتى)
 ايه : ايه اوزا (آنا عشيرتى)
 ار : ار سارى ، اردوخان ، ارطوخسول
 باز ، بس ، بوز : بازخان ، باسبىل ،
 بوزاق ، بوزاقشار ، بوزدوگال .
 بك : بىكدىل (بىكته) ، بىك افشار ،
 بىك نك .
 باى : باى سونقور ، باى اولكەن
 (بايات) بايقال (باى كول) ، بايقوش .
 آق ، آق قوبونى ، آق تە ، آق قوم ،
 آق اوتاغ ، آق سونقور ، آق چار ، آق
 قاز (قاز قيرغىزلى ، قازاق)
 قارا : قارا قوبونى ، قارا قيرغىز ،
 قارا خىلى ، قارا خان ، قارا بك ، قارا
 اولوس ، قارا تامىق ، قارا قوم ، قارا
 اوتاغ ، قارا چار ، قارا آتاج ، قارا
 چاچ .

گرموتی ایل

- ۹ -

آسورنا زیرابال (خوب بو) [۱] کی دی .
 (دیریا) و (کیرخی) اوزرنده تکرار باره به
 کیریشدی و (دام داموزا) اوکنه قادار
 کادی . (دام داموزا) ده کی ییک کتیک
 قوتک آلتیوزده برجهوم ائتماسنده نحو اولش .
 درت یوزدهده امپراطورک الیه کچمشدی .
 آسورنا زیرابال وراددی آلدینی اسیرلره
 (آمیدا) اوزرنده دوندی و بوشهرک سولک
 مقاومتی قیرق وارشلی کلنلره عبرت اولتی
 اوزره اسیرلری شهرک دیوارلری دپینده
 قازیقلا دی . فقط شهر و تهبدیه اهمیت یه
 ویرمهش . مدافعه خصوصسندده اصیلا
 کوشکاک کوسترمه مشدی . شهری زوره
 آلامایاجنی آلابان امپراطور محاصره
 بک ایدوب قاشباری یوخازلرنه دالدی .
 وراده (طوپوز اوغرا لایئور) ک مفری

[*] خوب بو : حضور و تکالی و لیجه تک
 ۳۰ کلومتره قدر شمال طرفلرنده بطمان سوینک
 (صاروم) دینان قولک منبع طرفلرنده کی
 (قوب) کوب اولمادی در وراده (صراک قوب)
 دینان برصرتده واددر تعقیب اندیان بول
 بلی اولیور .

دیش (طاش) : دیش اوغوز . دیش
 بویوق . دیش ایل .

اولو : اولوبوز ، اولوقلاز .

اورته : اورته یوز

توچوک : کوچوک یوز ، کوچوک قلاز

قاش : قاشقایی ، قاشار .

تار : تارمول ، تارخان ، تارخان ،

تاریم ، قارانچی ، تاراق ، نارلا .

اوج : اوج اوق ، اوج قورجاق

دورت : دورت اولوس ، دورت

بوچاق ، دورت بول

بش : بش بالی

آلی : آلی چوب ، آلی شهر

یدی : بدی قاردهش ، بدی یات ، بدی

یابنجی ، بدی کوبک ، بدی آنا

سکر : سکر آنا اوزا

دوقوز : دوقوز اوغوز ، دوقوز

آنا اوزا ، دوقوز اویغور ، دوقوز تار

اون : اون اویغور

بکرمی دورت : بکرمی دورت بوی

اوتوز : اوتوز تاتار

فرق : فرق قیز (فرغز) ، فرق بیکت

اوچبوز : اوچبوز بیکت

ضیا کولک آلب

بواپراطور اورارتوئی کشیدی علیه تحریک
 ایسکاک مرقور او حرکت کردن چوق صاقینیور
 واونک فرالی (رنجی شاردوری) ابه
 خوش کچمکه چایشوردی . حتی ابک
 سفرده اورارتو حدودینه یانانمش ایکن
 چاریشادن هودت اتمش اولسانک سبیده
 وایدی

رنجی شاردوری نک خانی (آرامه)
 (ناری فرالی) عنوانی آلهرق آوریه نک
 اوطرفلرده عنعنه کفدینه واسال بیلدیکی
 پرنسری آوریه علمنه تحریک اتمش اوزرینه
 آسور نازر ایل ، طاسیلری سرعنه تأدیپ
 بیلدیکی زمان به . اورارتو به چانمندن
 چانمش . ورالده باشی بلایه سوقمقی
 ایچین یری به دوغمشدی مستشرقلردن
 (همان) آوریه نک بورجستی پک حقی
 اولهرق اورارتونک بویوسنه عطف
 ایدیور .

آوریه نک اورالده هیچ رتقبجه الهه
 اچمدن بوله کرطه موی اورارتونک نفوذ
 ووقتی آریزش و آورماز ربالدر حوا
 گورده پرنسلیر به اورارتونک محریکه
 تکرار آباغلامشدی .
 آوریه تمخنده آسور نازر ایله خلف
 اولان اوچچی (سلسار) زمانده

اولان (عودا) پشمینی کشیدینه اطاعت
 ایندردی ، طویلادیفی آتی یکه اسپره
 پانجه دوندی بواپیرلی (کالج) اطرافنه
 اسکار اشدی آمیدا مدافسه نک تجمعی
 ماخذمزده یازلیور اوله آکلاشیلورک
 ابراطور آمیدالبرک آرزونی اسماف
 بچوریتنه قالشدی . ارتق قوموق آوریه
 ناپیتدور قورتولمک شمدهک امکاسزانی
 آکلامش ونه کدی ملی حکمدار ورپسارلیه
 آوریه نامنه ازاوه اولوغنه باشلامشدی .

آسور نازر ایلدن سوکرافوموق تورکلری
 آوریلر (اورارتو) دیدکاری (ارارات)
 فرالدهه تمس اتمش وایچ فوت رهنده
 ازبله نک ایچین پکدقتی اورا من بچوریتنه
 قالشدی .

وزمانده قوموق ایل (کوزداشی) [۱]
 آدی رفراک طرفندن اداره اولونیورلردی .
 ارارات داعی اطرافنده و (بیهنا) [۲]
 حوالیسنده تاسس اتمش اولان اورارتو
 حکومه آسور نازر ایل پک تورقوشدی .

[۱] دورت عصر اول (مشوب)
 طریقه یاقین تلفظ ابرلاحداش قه شمده
 (اشپی) شکله کیرپورک جالبندقدرد .
 [۲] بیهنا : واندرک (دوسپانا) ده
 درلردی .

وقار بشقفلر وان تونلك فرينه وحنونه
بايلاش ونيجهده آرزاييا [] حوسى
اورارتونلك حكم و نفوذى انفا آيرمىدى .
نارىك ائوربىي طانيمق نشبشده

بولنديني ورمانده الجزيره نك غرب طرفلرى ده
قاريشمى و (دلت آدينى) پرفس (آخونى) نك
ادارمى آلتفده قارغيميش (ح. اباس)
وميلتور (مالاطيه) پرفس لرندن و فرات
غربنده دها برقاچ لوجوك هيتت حكومتدن
سرك اولورق ائوربه عابنده تشكيل بدن
اتفاق قوموقلرده داخنى اولمىدى .

فقط سالماناسار، كندى ااده سنه آوره،
اورارتوبه اوپان پرنسلكرى سرعته يوه
كثير دكن سوكر ايو متفقار اوزرينده پرومىش
قرال آخونىي ياغنى اولاي طوا بارىب
[بيره جلك] حوازنده بوزمىش ، فرانى
كچمىش ، قارغيميشى ازمش ، بوند اوركن
ديكره متفقلى در حال دنديسنه اطامه مجبور
ايمىدى .

هيتتلك يت آدينى دن آيرماللرى
انتاچ المن و غابه نيجه شده قوموقلر متفقار يله
رلاكه بكدور وركيه تابع اولمىشدى .
[ما به روجاد ۳ صحيفه ۶۶]

آوربه يله مبارزده دوام اتمك ايستمن
[۳] آرزاييا : مراد صوبى در .

دلت آدى هيتتلك قوموقللى غاب ابدجه
شانت بگر متفق ارامى و اورارتو
حكومتى و مستقل قالا اوتك نارى
قرال يله اتفاق اتمىش و قوشين نه طول بار سبه
ايرمىدى . (ق . م ۵۰۹)

فقط سالماناسار ايرتمى ييل طول بار سبه
يكدن اهغال ابدك قرال آخونىي قوللر يله
برابر بردها فراتك فرينه بوسكورتيمى
سيرده اورارتو قرالى (آراهه) ده تعرضى
برغايىش مقصديه قيلمادغه باشلايدقندى
سالماناسار يت آدينى ايشلر يي يتيرمىدن
شاه دونمك مجبور اولمش و يك يوك بر
سرعه قوموقلر ايجندن كچرك نارى به
چقمىدى [ق م ۵۵۸]

قوموقلر ايكى رقيب آراسنده يله حلقلرى
شانيرمىش ، فقط آوربه نك ايكى سطوتى
دوشونمى ايمر اطوره اطاهنده دوام ايشلردى .
وسدافه نيجه سنده (كونا شى) . ديكر
هيتت حكمدارلر يله لكه آوربه ايمر اطورى
زنده يك يوكسك بر موقع لازاغنى
وايمراسوراك عقدايلىكى حرب مجلسلر نده
بولكده (انى سورلفه باشلاغىدى

ايمراطور (نه زى) [۴] نى باقردى ،
[۴] من زى : رى بيلنمىور
ايمراطورك قوموقلر سو ترا قليب استىكى
بول بلى دكل

فقط سالنامه‌ها را در نظر گرفته اند و اینها
 (تاسعات) [۹] . او در دو ساله اسیر
 اهدا کرد (پست آیدین) فراتر از آرتی برمالگاه
 شکسته آثور به الحاق المندی

او چینی سالنامه‌ها (ق . م . ۸۵۴) .
 سوریه به المندی زمان قوموق فرالی
 (کوندشپی) نگ . دیگر همت فرالی به
 بلکه مرات نامیده امپراطوره المندی
 ایلدین تیرولپور و . (قارار) او کده
 مغلوبه تچه نین ، سفره موجودی او قوز
 بیکن آذغی اولیان و - وارپله محاربه
 آرا به بری ، او نجلری و منرا اقلیری احتوا
 ایلین قوموق او در دو ساله اشتراک ایلدین
 ظن اولونپور [۱۰]

آثور به الحاق اعتراف اتمک ایستنه مندی
 قارار مغلوبی اوزرینه آثور به بیجو یکی
 بولاد در دل جمله شدی : شوز همت حکومتی

[۹] تاسعات : روم فاهه در کمالا خرم
 یونانیلر جرایه کچید ماسنه (زوغما)
 دیمشردی

[۱۰] ایلریده توروله حکمدرکه ما-پورو
 (جلد ۳ ص ۲۷۰) قوموق او در دو ساله
 موجودی ۱۵۰۰۰۰ حرب آرا به بیجو ، ۱۰۰۰
 سواری ۲۰۰۰۰۰ اوقی و ۱۰۰۰۰۰۰ مزارا ،
 اوله رق قید اتمشدر .

کچدی لری یقهرق ، اوزرته ای قانده و باه رق
 آرا یاسوی ستارینه مندی زوخ می [۵] .
 (ایلی) [۶] باغمالاندی . او رار قونک
 پاغنی اولانی (آرا شقون) [۷] اوزرینه
 دوغش بود و پیشی آرتیردی ، فرال (آرا به) بی
 (آدره ری) [۸] طاعنه کی او در دو ساله
 با صدیردی ، فرال خزنه سفی آرا به بری ،
 حرب طاقارینی کاملاً باه رق زورله
 قاجر یلمشدی . بونلر هپ امپر طورک انه
 در شدی (آرا شقون) آثور به در دومی
 طرفین نخریب اندلی مظهر امپر طور
 فرالی تعقیبن وار کچدی ، تیروردی
 (بتایلی حوالی) اوزرندن پاغنه عودت
 المندی

آخونی او رار قونک و مغلوبه مندن
 او در دو ساله آثور به طایفه دوام المندی .

[۵] بونکده زومی اولدین
 بلای دکل .

[۶] دایلی : در سمن بیله کول
 داغلینه قدر حوالی در .

[۷] آرا شقون : ماخذ من خرابطه .
 سند ، بونی (- سجد دانی) نپ - سنه بقی

کوستیریور . بز (ارجیشی) ظن ایلدیورز .
 [۸] آدره ری داغی : سبجان داغی
 اولدین آکلا شیلور .

و بر کلبی کسمش و قشباری ده کی قوموتی
 پر اسلحه طول آبی ده کی آزمی حکومتی ده
 آتوربه قارشی آچیدن آچینه عسائی
 ایلمشیدی ایپراطور بونلره تام برسنه
 اوغراشیش . فقط بلك آتوربه سواره نلکی
 طایمسی اوزرینه هایت بوداغلبرده آتوربه
 بویوشورفته طاملمشردی .

خالص

— چیقاجق اولان کتاب —

بو هفته مان غزله رده - قازی پاشا
 حضرتلری - یونانلیک آنادولو ده ایقاع
 ایندکاری ظالمک . یقده قاری شهرلرک ،
 توز ، و دوماه قلب ایندکاری فصبه لک سواق
 اورته سنده براقده قری سفیل و قیم چورجوقلرک
 حکمده قاری فلاکتی برکتاب شکلنده یازمه به
 و خالده ایسب خانله یغوب قدری . قاج رقی .
 بکاری مأمور ایتمشدر .

بو کتاب ناصل اولاجق ؟ متارکانه
 ایلک وقارا کونلرنده بو اوج حساس اسلوب
 صاحبی استانبولک باغران صیرا آحید بیی ،
 روحک درینلرکندن قویوب کل رسیمینه
 یازدیله . اوزمان استانبولک هواسی منقمت
 واحتراصله چانقلا نیوردی . بو مجاهدلر

هرکس بو قرار سنلی ایچنده آورودان
 عدالت بظرن یونانلیلر ازمیری اشغال
 ایندی بو حال آنادولونک نیامتی ایندی .
 زرد ایچنده تفصیل ایندن کنجکک بو بو بوک
 حله نک دهشتی ایچنده صار صیندی . ازمیر سن
 آنادولو نامل یاشا بلیردی . بو سؤالک
 باشده لاندیر یجی جوابی دوشونکجه قلمزده
 کیتدیجه بو بوین ، ایلمش بن برددک
 آحیدیه قبوانوردی . اوزمان بو اقلبلر
 ازمیرده اک شیع ظلماری باپور . قاچا بان
 قائله لرچ لارده ، داغ باشلرنده ایلمه یورلردی .
 تاستنبول قهار کیده یلان بو ایکنه یشمه
 یغوب مدریکک حساس علمی جواب
 ورسوردی . بوملی ولاکتله علامه دار
 اولمانلره قیش اورتمسده چوله . اچ ،
 جیلاق قلمش انسانلره آجه یایل بلیمزلره
 اک آغیر لمتیری باغی یودی
 قاج رقی : حجارک نه ایلمز چوللرنده

فاجعه لردي بحث ايدم جليله . و نسا دن نسهه ،
 عصر دن عصره انتقال ايدم . حله اولان
 بو كتاب اديتاك نومي ايچنده بولونماز
 برديمه كار ، تاريخ ايچينده اك شمولى
 واك صحح برماخذ اولاجقدر .

على تهت

تاريخ :

ملتزك تاريخى نره دن باشلار ؟

تورك طلمى قايت نيشدر نادولو
 توركلرينك تاريخى يازاركن ، بو تون تورك
 تاريخى ونك ايچنه حوقق دوغرو دكلدر .
 مثلا ، توك توركلره قيرغزلرك آري
 تاريخى واردر . آنادولو توركلرى ،
 نه كوك توركلردنر نه ده قيرغزلردنر .
 بو ابى اوروغك خارچنده (نالار) اوروغى
 واردر . ايسته آنادولو توركلرينك اصل
 اولان اوغوزلر بوتالاز اوروغندنر .

نالازلر چينليد (يانا) آدى و برلردى
 بو كه نك يارديميله . (حت) و (ماساجت)
 اوروقلرينك ده . (تالازلر) اولدبى اگلا شيلبور .
 (ماساجت) بو يوك جب ديمكدر ذاتاه
 نالازلركده (اولوتالار) و (نوجوك نالار)
 قسملرنى معنوى اولدبى ديوان لئانك

ياقان كاويران - آند و ونش - مجده
 يوزلرى ناصير لامش آنا اولوك ، مهر ، انلر ملك
 منقبه لردين بحث ايدى .

كوجوك فقره لر ايچنده اك بوبوك
 دردلا طاقت اكيران اضطرابلرني يازدى .
 خالد خانم : اسارنى اتشدن بر كوماك
 شهنده تصور ايدى ، قابى ايگله ن
 سوزله استقلالى نوستردى . . .

اوخ ! خاره پاشا حضرتدى : بوبوك
 فاجه ملك تيبنى و وچ آزده اسلوبكا . توابع
 اتمكه نه قار اصابت بورمديلر چونكه يفلان
 معوردرلك حراب اولار . بكارجه ويمتير
 بنالرك ، امامز ، بابمه . قلمش تيسلرك خالى
 اك ياقيدن بونلر كور مشردى . بونون
 برحروميت ايچنده دياك معاوتنه مظهر
 اولاي بونانايلى آنادولو يگه ندى

او آنادلوك : بن سرفدن تابونان
 حربنه قادر چكهدبى الم كورمه ديكى اضطراب
 قالمشدى .

طبيعتك مهلكه دولو سولنلرني
 اوروپايك رياضى دوشونوشلردن پادان
 قوزو و جانمز منطقى آنادولو پدشدى .
 ياريلحق اولان آتاب : بويوه ظفرك
 سرى طلملريله . زى نمدنه كلن وحشى
 يونان سوزورلرينك ياپدقلى نهايتمز

خریطة سند، کورواور، ماساخترک حکمداری،
 کپشوروزماننده (طومریسی) دی . طومریسیک
 اوغانک آدمی (اسفرب) دی . عزیزدوسم
 یکباشی خالص بک (افراسیاب) عنوانک
 نو (اسفرب) بن کلدیکنه قائلدر .

نالارلر، صورکرافت هیونخ نو تورکریفک
 تشکیل ابتدیی اباخاننه تابع اولدیلر
 اباخاناق (آوار) لره کچنجه ، بونلرک تابعینه
 کچدیلر . فقط ، آوارلر دورنده ، نالازلردن
 بر شمه هربه کلهرک ، ماوراءالنهرده ،
 (اتمالیت) یعنی (آق ق) دولتی تشکیل
 ایدمی . آوروپالیر بونلره (قهونار)
 آدی ویرلرسده یا کلددر .

اباخاناق کولک تورکله کچجه ، اتمالیتده
 استقلاللری قائب ایدیلر چونکه کولک
 تورکله ، ماوراءالنهرده ، اسقیلا ایدهرک
 اتمالیت دولتنه نهایت ویردیلر . اتمالیتلرک
 رئیسری (آوار خان) نامیه ، آوروپا
 کچدیلر . فقط ، ملتاک بوهورک کتله می
 رلنده کلدیلر ابن خلدون (کالاجار) ک
 ماوراءالنهرده کالاجا بواتمالیتلر بقیه می اولدیلر
 زه ییلدریسور . ذاتا (کالاج) کلمی
 (نالاز) کلمه کله صرف بر شکلدن عبارت
 دکلددر ؟

کالاجلری ، وشیه ، ساقلره

یوشیلرلده بوقلمنده ملی اقتضالری بی اتم
 اولدیلر هنج شبه یوقدر . ناسیلک کولک
 تورکله تورگشلرده بوراده ملی اقتضالری
 بیرانهرق حاکمی باقیه لره دور ایدیلر .
 نالازلرک خربده کی احوالی بومنون

اوزره کچرکن ، مغولستانک شاکنده اوطوران
 شمالی مالازلرده رطاق حادثه لرچبقاریورلردی .
 داها آوارلر زماننده ، آوار اباخانلقنه
 قارش ایلک دلمه عصیان باراخ قالدیلر
 شمالی نالازلر اولدی . (بوز قوروت)
 بو عصیانک رئیس ایدی . نالازلر ، آوارلره
 قارش موفق اولمشکن ، هم مجبزه ایدیلر ،
 همده کندیلر کی آوارلرک اسیری اولان
 کولک تورکله ، آوارلره یاردم ایدیلر
 ونالازلری مغلوب ایدیلر . کولک تورکله
 رئیس (تومه) بو خدمتنه مکالات
 اومانکن حقارته اوغراجه ، نهایت اوده
 آوارلره قارش عصیان ایدهرک آوارموتلک
 حیات نهایت ویردی .

نالازلر ، بوکره کولک تورکله امانتی
 اتمه کیرمشلردی . بونلردن ، ابتدا ،
 دو قوز اوغوزلر ، کولک تورکله قارش
 عصیان ایدهرک (تورقان) قلمه سته بجزت
 ایدیلر . اوراده اوبنورلره لایساهداری
 (اوبنور - دو قوز اوغوز) مدنیتی

وجوده کتیردیلر . بوملت ، ابتدا (بودا) دینی قبول ایتدیکندن ، اوزون مدت ، حمیه زایل نمدن ، آری یاهدیلر . دوقوز اوغوزلره قارشیده ، قارقار عسبان ایدمکله غریبه هجرت ایتدیلر . قارقار ، چکبارله وها-اکارلرده برلشهرک برمتده تشکین ایتدیلر . بنامه ایله ، بونار کاشغر قطعه-نده (قارقار) نامیه قوتلی برمات وجوده کتیردیلر .

نالاز مجتمه-شدن دوقوز اوغوزلر آریلمه قدر سوکرا ، نالازلر بیه نوک تورکلرک تابستوی اورلرندن آغمه چابشورلردی . نالازلر ، صووک زمانده اون بئش ایله آریلمشردی . بواپلرک ایچده (هوای هو) لری یعنی احداد من اولار شمالی اوغوزلری تور دیکمز کی ، (بارنوا) ، (قورقان) ایله بئیده کوربیورز . کوک تورکلرک انشربابو ایللرله چارپشدیغی اورخون ستابری کستر-بور . بونردن باشقه ، (کیچی) پیچاق) ، (پسی = با-بیل) ، (بوغو = بیاقو) ایله بئیده کوربیورز . دیگر ایلرک اسملری شهیدلک آکلاشه-میور . کورولبورک نالاز مجتمه سی ظابت واندور . بومجتمه یه داخل بواونان هوای هولر یعنی شمالی اوغوزلر (۷۴۵)

سنه میلادیسنده کوک تورکلری مغلوب ایدمک ایلخانلی اهرندن آلدیلر وسه لینگانف بالقاش کولنه قادار بوبوک برخانانق وجوده کتیردیلر . فقط ، بواوغوز خانانلی ۸۴۱ ده (هاناز = آرقار) لر طرفندن مغلوب ایدیلدی . بومغلوبیت اوزینه شمالی اوغوزلرک بر قسمی آروویا یه کیده-رک اوراده پنجه کلرله برلشوب (نومان) ملتق وجوده کتیردیلر (۸۹۴ = ۸۹۹) . دیگر بر قسمی کاشغر قطعه-نده کلرک اوراده قارقار مجتمه-سی نابینی آلتنه آهرق یکی برخانانق وجوده کتیردیلر . مسعودی بواکاشغر خانانانف (قارقار خانانلی) دیورسه-دهه ، جنمیر غلامیه دوغره دکادر . فی الحقیقه ، اونطه دهه قارقارله چکبارلر وها ساکلر دها اول برمجتمه تشکیل اتمشردی . بومجتمه یه « قارقار » آدی وریلیردی . کاشغر خانانانلی بومجتمه یی اداره ایتدیکی ایچین ه (قارقاری اداره ایدر خانانانق) معناسنه اوانق اوزره برادی آله یلیردی . بوندن باشقه ، اوزمان یازیل تورکجه اوغوز و کوک تورک لهجه لرندن هبارت اولدیغی ایچین ه بومخانانانک رسمی لسانی ده ضروری اولهرق شرق تورنجه سی ایدی . فقط ، خانانانک منسوب اولدیغی ایل (اوغوز ایل) ایدی .

اوقات ايجاب ايدر . نيمورلك سبحونون
 اومه (چنه) آدي ويريكي كي ، آنادونو
 نوركارنده (چيتاق) عنواي ويريوردى
 بو تيميرلك هر كيسى ده (سرحد اايسى)
 ديمكدر . اسچ (حت) و (ماساج)
 اسلى ده بومه نه دلالت ايده يار او خالده ،
 چيتاق خان (سرحد خان) معنا ايدي
 ايسته ، اسلام اوغوزلك ايلك دواني ،
 سالور بويناك تشكيل ايتدي بو ااك اسى
 يوركن دولتيور بو دولنده ، اوغوز
 مجتمه سى ده قارق مجتمه سى كي اريجه
 بر بابغويه بايه ي شبيه من بو بابغويه سالور
 بوئندى ساچوق . بو بابغويه قاشى
 عصيان ايدرك اوغوزلر ؛ بو بوك بر قسمن
 آلب سامانى دولتك حرودينه داخل
 اولدى . ايسته ساچوق دولتي بو قاجا دن
 دوغدى .

ضياكوك آلب

« دارالابناه برنظر »

ساغلام براملان ابله تاسيس اولانق
 وديار بكرلك اورفه قاوسى حواربى سوبه ين
 ومبى مهنى شهيد ياورولريك حياتلرني
 قائمين واولئرى كرك علم وركسه صنعت

واوغوزلر قالاچر و آقاج اري كي برلى
 تورك قيله لرله قاناشه رق براوغوز مجتمه سى
 وجوده كتمر مشئدى ، خالده نك منسوب
 اولدني بوى ده (سالور بوي) ايدى .
 ساچوق نامه ده ، مؤلف الاخبارده ، نورنج
 اوغوز يانده و سائر تاريخ خالده بوجهان
 م صرحدر : سالور بقر خان زمانده .
 (هجرت ۳۴۹) بو تون قارلما لرله اوغوزلر
 اسلاميتي قبول ايتديار [بضى مبعير
 ساتوق بفراد لرلر سه ده ساچوق نامه ده سالورلك
 حتى سو كوكي واولغونى ده ذكر ايديلبور]
 قارلق اوغوز تيميرلى بوراده بر مجتمه سى
 افاده ايدر . قارلق مجتمه سى دوغوز ابلدن
 مر كيدى . اوغوزلر مجتمه سى ده برچوق
 ايلارى ايجنه آمشدى . سالور بو خراخان ،
 اسلاميتي قبول ايدن بو بوك تورك كته سته
 (توركان = وره بكره بن) آده ويري .
 [محمود كاشغرى تورك لرك قارلق لرله اوغوزلر
 محتوي اولدني بيان ايديلبور] بوندن
 باشقه ، سالور بو خراخان . (ايلك خان)
 عنواي حاز اولدني بى ، كيدى مذنيه
 يكيدن ابى آد داما ائدى . بر مجتمه سى
 (قارا خان) درك مفرولستاندن مغلوب
 جيه رلديني نوستر . ايكنجيمى (چاق
 خان) درك نجه دوغرونى (چيتاق خان)

بولنیور ، بوبله می اوله جقدی ؟ ... مع طایفه
 یوزولی یاورولی اوز اولادی کی
 دوشون ، اونلرک احتیاجلری تأمین خیرت
 ایلمن ذواتک وجودلری حد اولسونک
 اکسیک دکل . بوبله اولفله رابر کوکل
 یوزول خالقک آزچوق یوزورولر مشغول
 اولسنی واندره معاوتده یواغمنی
 آرزو ایدور

دارالایتمک مینی مینی ساکنلری آتیق
 بوسولک یاشه جقلر ویتشه جکلردور .

۱۲ - نشرین قانی ۳۸

دیمیر

اوقویانلردن رجا

لطفاً شوابی یا کاشای دوزه لیکیز :
 ۱ - ۲۰ نجی سایبک ۹ نجی صحیفه سنده
 قوموق ایلی باربندک آلتندک رقم ۷
 دکل ۸ اوله جقدر

۲ - ۲۱ نجی سایبک ۸ نجی
 صحیفه سنده (اولیز هفته اونودولدی)
 یازیلان صحیفه ۲۰ نجی سایبک ۷ رقل
 قوموق ایلیک اهدی دکلدر ۱۹ نجی
 سایبک ۱۸ نجی صحیفه سنده کی ۶ رقل
 قوموق ایلیک مابدی درک ۷ رقل قوموق
 ایلیک پاش طرفی دیکدر .

اخباریه ملکنه نافع بر عضو اولوق
 یتدبرمک خادم بولنی دارالایتم ایلمن
 خالقک ایلم آتدکی مظاهر می کوهدهی :
 سانک سوفک حکوم رشده لیک حرکی
 التاخرینه بکره دور .

عجبا وطنک ، ملتک لامت وسعدتی
 اوغینیه ، احوالک یاورولرک نوازشلری
 یبه دوغادنی ویا اوسعدتی هیچده طاعمدن
 ابدیت لاریقان بوک بوبوک وچوق ممز
 شمید بابارک زلزله بزره بیه اولوق
 براقدقلمی بوک سوکیل یاورولری نهدن
 چابوچق اونویبوز ، اونلره بیکسکلری
 اونوقدیره جق برر معنوی بابا نهدن
 اوله دیورز .

خالقک ، دارالایتم یاورولرک
 مساعیلری هرکوف ، هر ساعت کیدوب
 کورملری غنی اولونوردن مع التالیف
 بوخصوصله علاقه دار یک آزاده تصارف
 اولیور .

دارالایتمک بیاض دیوارینه بوکوک
 بوینیه آسماش ، کولکده قواحق ویرکولری
 طویلایه جق ویاوروجوقرک - راولک
 جزئی اولسون - همیشه لینه یارمی
 دوقرنه جق مینی مینی اطاه نوطوسی زوارک
 غایتلریقه هفته لریجه بپوده ره انتظارده